

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ส 23103

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
เรื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นและแนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2

มูจิ

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.3/2 มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะสำคัญของท้องถิ่นของตนเอง (K)
2. วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (P)
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (A)

สาระสำคัญ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมีหลายด้าน ทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีสาเหตุมาจากการมุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้า ส่งผลให้วิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไปจนเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ดังนั้น การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ จะทำให้คนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข

สาระการเรียนรู้

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น
2. แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. อยู่อย่างพอเพียง

คำถามสำคัญ

ถ้านักเรียนเป็นผู้นำชุมชน แล้วต้องเผชิญปัญหาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นักเรียนจะอย่างไร

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล (Gathering)

1. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับชุมชนหรือท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่ จากนั้นร่วมกันสนทนา โดยการตอบคำถาม ดังนี้
 - ชุมชนหรือท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ชื่อว่าอะไร (ตัวอย่างคำตอบ ชุมชนสันติสุข)
 - ผู้คนในชุมชนหรือท้องถิ่นของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับอะไร (ตัวอย่างคำตอบ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการทำนา ทำสวน ทำไร่)
 - ปัจจัยใดที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพของคนในชุมชนและท้องถิ่น (ตัวอย่างคำตอบ สภาพทางภูมิศาสตร์ เพราะอาศัยอยู่ใกล้แม่น้ำมูล และแม่น้ำชี)
 - การประกอบอาชีพของคนในชุมชนหรือท้องถิ่นดังกล่าว เกิดผลกระทบหรือไม่ อย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ เกิดผลกระทบ เพราะผู้คนในชุมชนมีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตร เป็นจำนวนมาก มีการเผาป่า และถางป่า ทำให้พื้นที่ป่าบางส่วนลดลง)

2. นักเรียนศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นและแนวทางการแก้ไข และพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากหนังสือเรียนและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติม

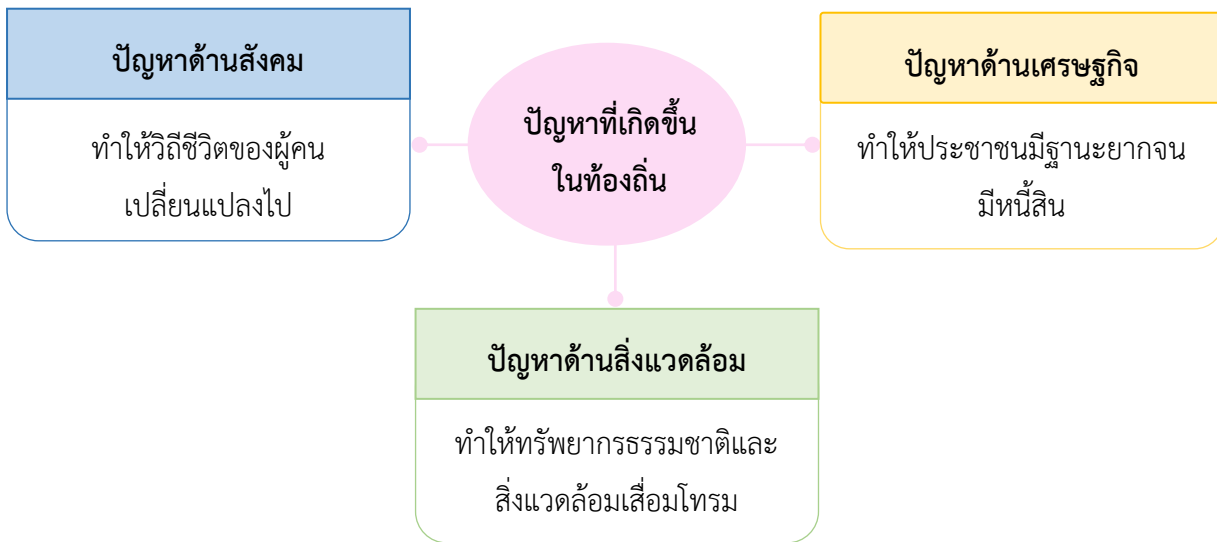

ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing)

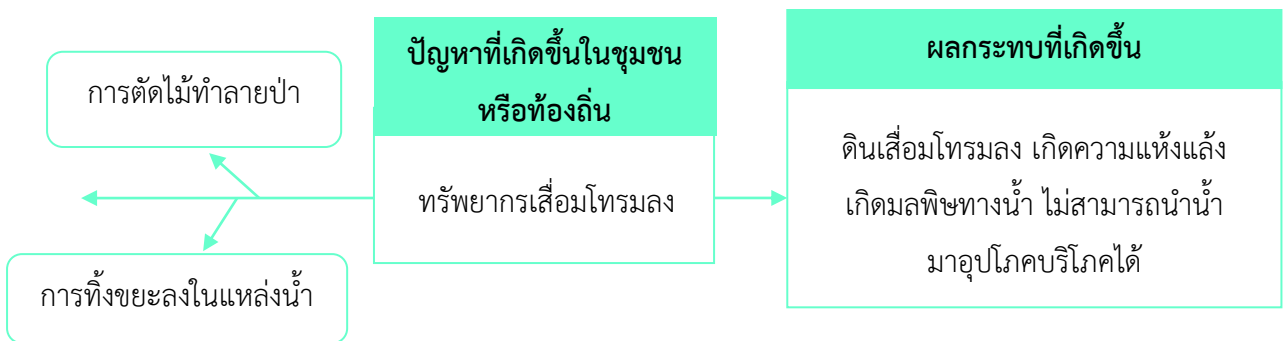
3. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของประเทศไทย โดยการตอบคำถาม ดังนี้

- ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของประเทศไทยที่นักเรียนเคยพบเจอในชีวิตประจำวันมีอะไรบ้าง และปัญหาดังกล่าวสำคัญต่อท้องถิ่นอย่างไร

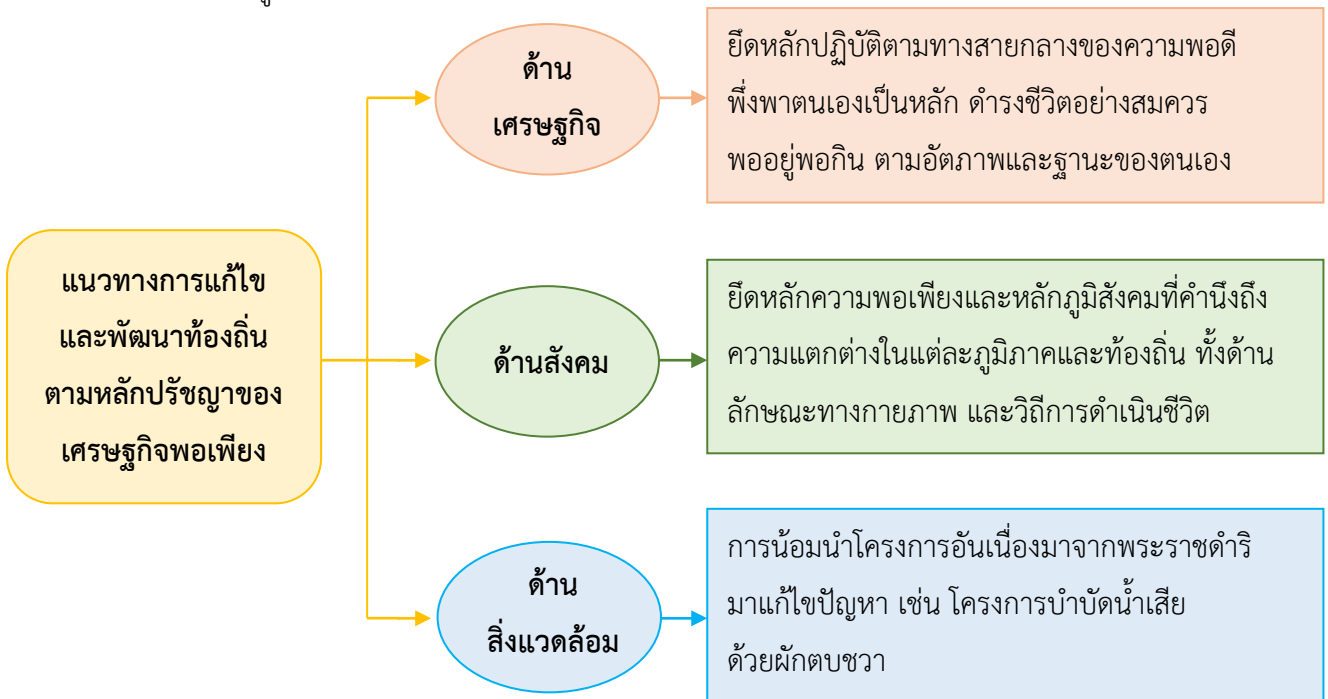
โดยบันทึกคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพความคิดบนกระดาน ดังตัวอย่าง

4. นักเรียนแบ่งกลุ่มยกตัวอย่างปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือท้องถิ่นของตนที่น่าสนใจมา 1 ปัญหา วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชนหรือท้องถิ่น โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของแผนภาพความคิด ดังตัวอย่าง

5. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในชุมชนหรือท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ แล้วตอบคำถาม ดังตัวอย่าง

• ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือท้องถิ่นของตน นักเรียนจะน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปแก้ไขปัญหาอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ เช่น ปัญหาน้ำเน่าเสีย ก็จะบำบัดด้วยผักตบชวา ซึ่งลงทุนน้อย รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญ เพื่อให้มีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภค)

6. นักเรียนคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด โดยการตอบคำถาม ดังนี้

• ถ้านักเรียนเป็นผู้นำชุมชน แล้วต้องเผชิญปัญหาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นักเรียนจะทำอย่างไร

(ตัวอย่างคำตอบ ต้องหาทางออกร่วมกันกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร และแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นควรเป็นไปในรูปแบบไหน โดยเปิดโอกาสรับฟังปัญหา และหาทางออกร่วมกันในชุมชน เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด)

ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge)

7. นักเรียนสำรวจท้องถิ่นของตน จากนั้นวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นโดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ลงในชิ้นงานที่ 2 เรื่อง แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8. นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยของชิ้นงาน หากพบข้อผิดพลาดควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

9. นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ดังนี้

ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมีหลายด้าน ทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีสาเหตุมาจากการมุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้า ส่งผลให้วิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไปจนเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ดังนั้น การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ จะทำให้คนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข

ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill)

10. นักเรียนนำเสนอชิ้นงาน เรื่อง แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหน้าชั้นเรียน

กิจกรรมนี้สร้างเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร

11. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้เห็นการคิดเชิงระบบและวิธีการทำงานที่มีแบบแผน

ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating)

12. นักเรียนทุกคนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความสุขแก่ตนเองและผู้อื่นต่อไป

13. นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียนและหลังการทำกิจกรรมในประเด็นต่อไปนี้

- สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
- นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- เพื่อนนักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนในวันนี้หรือไม่ เพียงใด
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้นี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมทั่วไปได้อย่างไร

จากนั้นแลกเปลี่ยนตรวจสอบขั้นตอนการทำงานทุกขั้นตอนว่าจะเพิ่มคุณค่าไปสู่สังคมเกิดประโยชน์ต่อสังคมให้มากขึ้นกว่าเดิมในขั้นตอนใดบ้าง สำหรับการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

การประเมินการเรียนรู้

1. ประเมินความรู้ เรื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (K) ด้วยแบบทดสอบ
2. ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม (P) ด้วยแบบประเมิน
3. ประเมินชิ้นงาน เรื่อง แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (P) ด้วยแบบประเมิน
4. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง (A) ด้วยแบบประเมิน

แบบประเมินตามสภาพจริง (Rubrics)

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
กระบวนการทำงานกลุ่ม	มีการกำหนดบทบาทสมาชิกชัดเจน และมีการชี้แจงเป้าหมายการทำงาน มีการปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างร่วมมือร่วมใจ พร้อมทั้งการประเมิน เป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาทสมาชิกชัดเจน มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจนและ ปฏิบัติงานร่วมกัน แต่ไม่มีการประเมิน เป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาท เฉพาะหัวหน้า ไม่มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจน ปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่ครบทุกคน	ไม่มีการกำหนด บทบาทสมาชิก และไม่มีการชี้แจง เป้าหมาย สมาชิก ต่างคนต่างทำงาน

แบบประเมินชิ้นงาน เรื่อง แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
การเขียนอธิบายหรือสรุปผลการสำรวจท้องถิ่นของตน แล้วเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้	เขียนอธิบายหรือสรุปผลการสำรวจท้องถิ่นของตน แล้วเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ ได้สัมพันธ์กัน มีการเชื่อมโยงให้เห็นเป็นภาพรวม แสดงถึงความสัมพันธ์กับตนเองและผู้อื่น	เขียนอธิบายหรือสรุปผลการสำรวจท้องถิ่นของตน แล้วเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ได้ มีการจำแนกข้อมูล แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับตนเอง อย่างเป็นเหตุเป็นผล	เขียนอธิบายหรือสรุปผลการสำรวจท้องถิ่นของตน แล้วเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ได้ แต่ยังไม่สอดคล้องกับข้อมูล ไม่มีการอธิบาย ขยายความให้เข้าใจง่าย	เขียนอธิบายหรือสรุปผลการสำรวจท้องถิ่นของตน แล้วเสนอปัญหา แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ ได้ตามคำแนะนำของครู

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา

ลงชื่อ _____

(นายปกาศิต อนุกุล)

ตำแหน่ง _____

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา/อุปสรรค

แนวทางแก้ไข

ครูผู้สอน _____

(นางสาวประภัสสร ไชยวงศ์)

วันที่บันทึก _____